

Тема 8. Міжнародні інвестиції, валютно-кредитні відносини України

Мета: розглянути особливості міжнародного інвестиційного процесу; з'ясувати особливості, форми та переваги прямих іноземних інвестицій (ПІІ); ознайомитись з міжнародними валютно-фінансовими інструментами в моделі відкритої економіки; проаналізувати місце України в системі міжнародних валютно-кредитних відносин; розкрити передумови забезпечення валютно-фінансової політики; визначити проблеми ефективного використання запозичених коштів в Україні.

План

1. Сучасні особливості міжнародного інвестиційного процесу.
2. Особливості, форми та переваги прямих іноземних інвестицій (ПІІ).
3. Поняття та структура валютно-фінансових відносин та операцій.
4. Україна на міжнародних кредитних ринках.
5. Управління зовнішнім боргом України.

Основні терміни і поняття

Концесія, концентрація, іноземні інвестори, іноземні інвестиції, підприємство з іноземними інвестиціями, міжнародна валютно-фінансова система, міжнародний фінансовий ринок, міжнародний ринок валют, міжнародний кредитний ринок, ринок цінних паперів, емітент, емісія цінних паперів, євროринок, євровалюти, банківський вексель, банківський переказ, євро ноти, акції, облігації, інвестиційні сертифікати, фінансові ризики, кредитні ризики, валютні ризики, інфляційні ризики, ризики ліквідності, системні ризики, зовнішня заборгованість, дефолт, реструктуризація боргу, внутрішній державний борг, стратегії управління державним зовнішнім боргом України.

Теми доповідей

1. Трансформаційна специфіка національної участі в міжнародних ринках капіталу.
2. Приватизація та реприватизація як інструменти залучення інвестицій до країн з трансформаційною економікою.

Контрольні запитання

1. Поясніть, у чому полягають відмінності участі у світовому ринку капіталів національної економіки трансформаційного типу.
2. З'ясуйте, яку роль у процесах залучення іноземних інвестицій до трансформаційної економіки відіграє приватизація.
3. У чому полягають проблеми міжнародного руху капіталів?
4. Які функції політики мобілізації капіталів?
5. Охарактеризуйте сучасну специфіку розвитку міжнародних валютно-фінансових відносин у світі.
6. Що таке міжнародні валютно-кредитні установи та яке їх призначення?
7. З яких джерел проводиться погашення зовнішнього боргу?

8. У чому полягає стратегія управління державним зовнішнім боргом?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Яка організація з названих НЕ є міжнародною валютно-фінансовою організацією?

- а) Міжнародний валютний фонд (МВФ);
- б) Міжнародна фінансова корпорація (МФК);
- в) Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР);
- г) Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЕ).

2. Що НЕ є завданням міжнародних валютно-фінансових організацій?

- а) сприяння розвитку зовнішньої торгівлі і міжнародного та регіонального валютно-фінансового співробітництва;
- б) контролювання імпорту-експорту країн світу;
- в) підтримання рівноваги платіжних балансів країн, що входять до них;
- г) надання кредитів країнам та гарантування приватних позик за кордоном.

3. У якому році був заснований Міжнародний валютний фонд (МВФ)?

- а) 1954;
- б) 1944;
- в) 1958;
- г) 1966.

4. На якій конференції був утворений Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР)?

- а) конференції у Бреттон-Вудсі;
- б) Постдамській конференції;
- в) Паризькій конференції.

5. Причинами міжнародного руху капіталів є:

- а) природні інтереси;
- б) економічні інтереси;
- в) екологічні інтереси;
- г) соціальні інтереси.

6. З чийої ініціативи була створена Міжнародна фінансова корпорація (МФК) в 1959 р.?

- а) Японії;
- б) Німеччини;
- в) Великобританії;
- г) США.

7. Прямі інвестиції для зарубіжних компаній виступають:

- а) способом завоювання ринків товарів та послуг;
- б) способом витіснити конкурентів;
- в) способом набутти популярності;
- г) способом робити щось нове.

8. Країна-донор – це :

- а) держава, яка приймає допомогу від інших країн;
- б) держава, що надає допомогу іншим країнам;
- в) держава, яка має велику кількість людей донорів;
- г) новий вид державного устрою.

9. Місце перебування Міжнародного валютного фонду?

- а) змінюється кожні 10 років;
- б) Лондон;
- в) Вашингтон;
- г) Нью-Йорк.

10. Основна частка прямих інвестицій припадає на:

- а) приватизовані компанії;
- б) державні установи;
- в) транснаціональні корпорації;
- г) кооперативи.

Практичні завдання

Завдання 1. Проаналізуйте дані Державної служби статистики України, дайте відповіді на питання та побудуйте графіки.

Питання:

1. З яких країн світу надійшло найбільше прямих іноземних інвестицій в економіку України за останні 10 років, а в які – найменше?
2. В які види економічної діяльності України надходило найбільше прямих іноземних інвестицій впродовж 10 років, а в які – найменше?
3. До яких областей України надходило найбільше прямих іноземних інвестицій впродовж останніх 10 років, а до яких – найменше?
4. Які країни світу були лідерами за обсягом прямих інвестицій з України за останні 10 років, а які – аутсайдерами?

Завдання 2. Напишіть есе на одну із запропонованих тем:

1. Фактори, що визначають ризики в міжнародних валютних, кредитних і фінансових операціях.
2. Глобалізація фінансових ринків та міжнародної заборгованості.
3. Заходи покращення інвестиційного клімату в Україні.
4. Фактори, що впливають на надходження прямих іноземних інвестицій в країну.
5. Державний борг України: скільки і кому винен кожен українець

Завдання 3. Позначте та підпишіть на карті України усі вам відомі об'єкти, які є або потенційно можуть бути привабливими для іноземних інвесторів.

